

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.364/2023/5.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperes képviselője (eljáró kamarai jogtanácsos: felperesi képviselő) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	alperes (alperes címe.)
Az alperes képviselője:	alperes képviselője
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (9. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 10.K.700.101/2023/8. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 21.000 (huszonegyezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. február 1. napjától 2022. június 30. napjáig tartó időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) a hivatásos állomány tagjaként az alperes szolgálati hely város 1 Rendőrőrs állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot. A működési körzete (szolgálatelljesítési helye) a létrehozott körzeti megbízotti csoport (a továbbiakban: KMB Csoport) működési körzetén belül község 1, község 2 község 3, község 4 város 2 község 3 településekre terjedt ki. A felperes a perbeli időszakban rendszeresen látott el – ellentételezés nélkül – a saját körzeti megbízotti és a KMB Csoport működési körzetén kívül járőri feladatokat, járőrszolgálatot, átkíséréseket és kíséreeőri feladatokat; az emiatt benyújtott szolgálati panaszát az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a perbeli időszak tekintetében 840.652 forint megbízási díj, és annak 2021. május 6. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira, (2)-(5) bekezdéseire, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.), a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 26.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BMr.), valamint a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) egyes rendelkezéseire alapította. A megbízási díj havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, arra hivatkozással, hogy több – a szolgálatelljesítési idejének jelentős részét kitevő – beosztás feladatait látta el.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerúségét is vitatva.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 840.652 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte. Döntését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára, a 30/2015. BMr. 2. számú mellékletében, a KMB. Szabályzat 2., 3/d., 15., 21., 37. és 72/c. pontjaiban foglaltakra alapította. Megállapította, hogy a perbeli időszakban a felperes – részben a saját, részben a KMB Csoport működési körzetén kívül – a

beosztásába nem tartozó feladatokat rendszeresen, tartósan és visszatérő jelleggel ellátta. Rögzítette, hogy a KMB csoport létrehozása a felperes eredeti működési körzetének megváltoztatását, a KMB Csoport működési körzetére történő kibővülését nem eredményezheti. Az alperes nem igazolta, hogy a felperes által megjelölt szolgálatok ellátása a KMB Szabályzat 21. pontjában foglaltaknak megfelelt; a felperest a körzeti megbízotti feladatainak ellátása alól nem mentesítette, az általa elvégzett feladatok többletfeladatnak minősülnek. Amennyiben a hivatásos állomány tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatokat a saját beosztása alóli mentesítés nélkül ellát, a Hszt. 71. § (5) bekezdés szerinti megbízási díjra jogosult (Kfv.III.45.033/2022/6., Kfv.VII.45.115/2022/4., Kfv.VII.45.078/2022/4., Kfv.VII.45.077/2022/4.) A munkáltató a ténylegesen ellátandó feladatokat csak az adott beosztáson belül határozhatja meg, jogellenes az olyan gyakorlat, amelynek során egy másik munkakör feladatainak átmeneti vagy tartós ellátását a munkakör részének tekinti. A különleges jogrend időszakában is fennáll a jogosultság a megbízási díjra, az e tekintetben nem minősül más megítélés alá eső időszaknak. A felperes a teljes perbeli időszakban visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat látott el, melyek a megbízási díjra való jogosultságát a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megalapozzák. A megbízási díjra való jogosultság szempontjából az alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladatellátás nem jelentette azt, hogy a megbízási díjra való jogosultsága ne állna fenn. A felperes nem lett mentesítve a körzeti megbízotti feladatai alól, azt párhuzamosan, mindvégig el kellett látnia a többletfeladatokkal együtt.

A felperes a saját beosztásához tartozó feladatait a munkaidejének csak kisebb részében tudta ellátni, ezek háttérbe szorultak a több, különböző, a beosztásához nem tartozó többletfeladatok mellett, ezért a megbízási díjnak a rendvédelmi illetményalap 75%-os mértékében történő megállapítását az elsőfokú bíróság arányban állónak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatása mellett a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogértelmezése és jogkövetkeztetése téves, az elsőfokú ítélet a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában, a 31/2015. BMr. – helyesen: 30/2015. BMr. – 2. számú mellékletében, a mérlegelési szempontok tekintetében a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésében, valamint a KMB Szabályzat hivatkozott rendelkezéseiben foglaltakat sérti. Nem értett egyet az elsőfokú bíróság KMB csoport létrehozásával, annak normaalkotói szándékával kapcsolatos érvelésével; álláspontja szerint a törvényszék a működési körzet fogalmát tévesen határozta meg. A KMB Szabályzat 15. pontjában foglaltakra hivatkozással kiemelte, hogy a KMB Csoportok tevékenységét úgy kell szervezni, hogy a folyamatos rendőri lefedettség biztosított legyen. A felperes a saját működési körzetén kívül, a KMB Csoport működési körzetében jogszerűen látta el a járőri feladatokat; a 29 hónapon belül 85 esetben megvalósuló feladatellátás rendszeresnek nem tekinthető, többletfeladatként nem értékelhető. Hivatkozása szerint a különleges jogrendi időszakban a KMB Szabályzat 21. c) pontja alapján a felperes a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt. Hangsúlyozta, hogy a felperes által elvégzett egyéb feladatokat lefedő beosztások az eredeti beosztásához képest – illetményben is – alacsonyabb besorolásúak, a felperes az alacsonyabb beosztásban lévő járőrök, járőrvezetőkhez képest ugyanazon feladat ellátásáért magasabb illetményben részesült. Az elvégzett többletfeladat csekély száma és a különböző beosztásokhoz tartozó feladatok átfedtségére figyelemmel az elsőfokú bíróság által megítélt 75%-os mértékű megbízási díjat jogsértőnek és eltúlzott mértékűnek találta.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált, és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki eltérő jogi álláspontját. A Kúria Kf.VII.39.549/2021/4. számú döntésére hivatkozással rámutatott, hogy e tárgykörben (a körzeti megbízott által ellátott járőrszolgálat kapcsán) kiforrott bírói gyakorlat alakult ki, a bíróságok következetesen helyt adnak a kereseteknek, elutasító ítélet nem ismert. Kiemelte, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatra csak kivételesen osztható be, kizárólag a működési körzetében, járőrrel közösen, e szolgálatra a működési körzeten kívül, a KMB Csoport működési területén sem vehető igénybe. A KMB Csoport létrehozásával kapcsolatos alperesi érvelést a Kúria Kf.VII.45.156/2021/4. számú ítéletére utalással alaptalannak tartotta, továbbá megjegyezte, hogy a megbízási díj iránti igénye az alperesi álláspont elfogadása esetén sem lenne megalapozatlan, mivel a szolgálati feladatokat rendszeresen a KMB Csoport körzeten kívül is ellátta. Kiemelte, hogy a körzeti megbízotti és a járőrfeladatok egymástól elválnak, e két beosztás feladatait normális esetben azonos illetékességi területen párhuzamosan hajtják végre.

A megbízási díj mértékével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a felperesnek a járőr és egyéb feladatok ellátása tényleges és komoly többletterhelést jelentettek, körzeti megbízotti feladatai háttérbe szorultak, több különböző típusú feladatot látott el, amelyek széles szaktudást igényelnek, a többletfeladatok időben is jelentős terjedelműek voltak. Az átkísérési feladatokat illetően a KMB Szabályzat 25. pontjára hivatkozott, amely szerint az átkísérés a körzeti megbízott számára tiltott tevékenység. A jelenlegi ár- és értékviszonyok alapján a havi bruttó 19.325 forintban meghatározott megbízási díj jelentős többletfeladat kompenzálására nem alkalmas.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[9] Az alperes fellebbezésében jogalapjában és összecszerúségében is vitatta az elsőfokú ítéletet. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, a 31/2015. BMr. – helyesen: 30/2015. BMr. – 2. számú mellékletének, a mérlegelési szempontok tekintetében a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésének megsértésére hivatkozással azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát.

[10] Az elsőfokú bíróság a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére alapította döntését, amikor a huzamosabb időn át, nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen, a saját és a KMB Csoport működési körzetén kívül ellátott, a felperes szolgálati beosztásába nem tartozó járőri feladatokat hangsúlyozta.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként átmenetileg megbízható. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult (Hszt. 71. § (5) bekezdés).

[12] A perben nem volt vitatott a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát az képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra. Amennyiben ugyanis a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapol meg.

[13] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok a kinevezése szerinti beosztásához nem tartoztak. Az alperes helytállóan hivatkozott ugyan arra, hogy a KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, azonban nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB Szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a 21-22. pontokban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen.

A munkáltató esetenként valóban utasíthatja a felperest a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[14] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által figyelembe vett jogszabályi rendelkezések és egyéb norma (KMB Szabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal is egyetértett. A törvényszék ítéletében helytállóan rögzítette azt is, hogy a felperes a járőri és egyéb feladatokat a körzeti megbízotti és a KMB Csoport működési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végezte, amelyre a KMB Szabályzat 2. pont b) - c) alpontjai jogalapot nem adtak, mivel azok nem a felperes kinevezése szerinti beosztáshoz tartoztak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ugyan ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3., Mfv.I.10.751/2016/4.).

[15] Az alperes alaptalanul érvelt azzal is, hogy a felperes a járőrszolgálati, valamint a körzeti megbízotti illetékességi területén kívüli egyéb szolgálati feladatok – mint a KMB Szabályzat 37. pontja szerinti közterületi tevékenység – teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perrel érintett időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban megjelölt, nem kizárólag járőrszolgálatként nevesített – feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[16] Az ítéltábla egyetértett a felperes azon érvelésével, miszerint a KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. Tekintettel arra, hogy a peresített időszakban a felperest rendszeresen, nem eseti jelleggel osztották be a körzeti megbízotti működési körzeten kívül járőri feladatokra, a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította.

[17] Az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[18] A többletfeladattal járó többletterhelés, illetve többletfelelősség vizsgálata a megbízási díj összegének meghatározása körében képezheti vizsgálat tárgyát. Az alperes fellebbezésében a mérlegelési szempontok tekintetében a 31/2015. BMr. 35. § (6) bekezdésének sérelmét kifogásolva arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által – a

rendvédelmi illetményalap 75%-ában – meghatározott mérték az eseti jelleggel elvégzett, csekély számú egyéb feladatra figyelemmel túlzott, hiszen az alacsonyabb beosztáshoz tartozó feladatok a felperes számára többletterhet nem jelentettek, szélesebb szaktudást nem igényeltek. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében eljárásjogi szabálysértésre hivatkozással kellett volna bemutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen konkrét érvek és igazolt tények alapján minősül jogszerűtlennek. A többletfeladat-ellátás eseti vagy rendszeres jellege nem az összecszerűség, hanem a jogalap körében értékelendő, és az a fentebb kifejtettek szerint rendszeresnek minősült; az ellátott feladatok fellebbezésben állított csekély számát pedig az alperes – a perben általa nem vitatott kimutatás adataival szemben – nem igazolta, számszaki levezetéssel nem támasztotta alá. Az e körben megjelölt további érve, miszerint az alacsonyabb beosztásokhoz tartozó többletfeladatok ellátása megbízási díjra nem jogosít, ugyancsak nem foghatott helyt, mivel a jogalkotó nem többletteher, hanem többletfeladat-ellátás esetére biztosította a megbízási díj megfizetését, azaz e juttatásra beosztástól és besorolástól függetlenül jogosulttá válik az, aki a beosztásába nem tartozó többletfeladatot ellátja. Nincs tehát olyan törvényi kikötés, amely szerint megbízási díj kizárólag a magasabb beosztáshoz tartozó feladatok ellátása esetén jár.

[19] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[20] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[21] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[22] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. november 15.

dr. Kecskés Zsófia s.k. dr. Szeles Balázs György s.k. dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia
s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró